

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecătorii – Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Cvasiuc Nicolai xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.01.2021 – 29.10.2021;

Instanța de apel: 24.11.2021 – 12.09.2022;

Instanța de recurs: 30.11.2022 – 15.02.2023.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2021, Cvasiuc Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 6 (șase) luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost adăugată pedeapsa stabilită în baza sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 noiembrie 2020, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă lui Cvasiuc Nicolai prin prisma art. 87 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni 15 (cincisprezece) zile, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și inculpatul Taban Dmitri, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Cvasiuc Nicolai, la 19 iulie 2020, aproximativ ora 20:00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană și o persoană în privința căreia cauza penală a fost desjunsă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în curtea casei xxxxx, de unde în mod tainic au sustras mai multe bunuri, cauzând astfel părții vătămate Jalbă Pavel, un prejudiciu material considerabil în sumă de 1 850 lei.

Astfel, acțiunile lui Cvasiuc Nicolai, au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, *furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, acțiuni săvârșite de trei persoane prin pătrundere în încăpere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului Cvasiuc Nicolai, a contestat sentința cu apel, solicitând a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cvasiuc Nicolai să fie achitat de învinuirea înaintată.

În motivarea apelului a indicat, că partea acuzării nu a prezentat suficiente probe care să demonstreze necesitatea aplicării unei pedepse privative de libertate. În cadrul ședinței de judecată, partea vătămată nu a avut careva pretenții de ordin material sau moral în privința inculpatului.

Astfel, partea apărării a susținut că nevinovăția lui Cvasiuc Nicolai se dovedește prin declarațiile martorului Gușan Pavel.

Prin urmare, invocând prevederile art. 7, 75 Cod penal, partea apărării a menționat că inculpatul Cvasiuc Nicolai, la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu se află.

De asemenea, a susținut că prima instanță eronat a calificat acțiunile lui Cvasiuc Nicolai, încadrându-le în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, or, în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate, și anume nu s-a stabilit existența sustragerii deschise a bunurilor altei persoane. Mai mult, a precizat că lipsește și latura subiectivă, care se caracterizează prin intenție directă și scop de profit.

În opinia părții apărării, condamnarea lui Cvasiuc Nicolai este bazată pe presupuneri și o interpretare eronată a faptelor și prevederilor legale, menționând că învinuirea adusă persoanei nu trebuie să fie generală și abstractă, dar trebuie să se refere la fapte concrete și pe personalitatea persoanei (*cauza Panchenko c. Rusiei din 08 februarie 2005*).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2022, a fost admis apelul depus de avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului Cvasiuc Nicolai, casată parțial sentința primei instanțe inclusiv din alte motive conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat deținerea lui Cvasiuc Nicolai în perioada 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021 în Penitenciarul nr. 13, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, conform jurisprudenței CtEDO, art. 3 CEDO, fiindu-i explicat dreptul la solicitarea despăgubirilor prin înaintarea unei acțiuni civile în cadrul unui proces judiciar civil.

A fost dispusă eliberarea imediată din detenție a inculpatului Cvasiuc Nicolae, dacă nu este arestat în baza altor hotărâri judecătorești sau temeieri legale, în legătură cu executarea pedepsei penale pe această cauză.

În rest, dispozițiile sentinței primei instanțe au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și

de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cvasiuc Nicolai, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Codul penal, furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării potrivit cărora prima instanță a adoptat o soluție greșită privind condamnarea inculpatului Cvasiuc Nicolai, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului, în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, prima instanță corect și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Cvasiuc Nicolai în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, apreciindu-le just potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia justă cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate.

În ceea ce privește detenția inculpatului Cvasiuc Nicolai în condiții contrare art. 3 CEDO, reținând prevederile art. 219 alin. (1), 306 alin. (1) Cod de executare, instanța de apel a precizat că în prezenta cauză penală, inculpatul Cvasiuc Nicolai a fost deținut în Penitenciarul nr. 13, în perioada 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021.

Astfel, instanța de apel a susținut că potrivit prevederilor art. 225 alin. (4) Cod de executare, norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m², însă contrar acestei norme, din materialele prezentate de administrația penitenciarului, se constată că această prevedere legală nu a fost respectată, deoarece lui Cvasiuc Nicolai nu i-a fost asigurată norma spațiului locativ de minim 4 m², în cadrul deținerii sale în celulele din Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău. Totodată mai multe persoane fiind deținute pe suprafața vizată, care include mai multe paturi, masă, lavoar și closet.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut prevederile raportului privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, la data de 04 ianuarie 2018, întocmit de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CPT); constatările efectuate de către Amnesty International – Moldova, în urma vizitei de monitorizare la Penitenciarul nr. 13, din data de 07 septembrie 2016; rapoartele anterioare emise de către Promo-LEX, prin care s-a atenționat asupra condițiilor de detenție proaste din Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, și alte penitenciare din Republica Moldova, precum și practica CEDO, în cauzele privind condițiile inumane și degradante de detenție în Penitenciarele din Republica Moldova, și anume: *cauza Baștovoii c. Republicii Moldova*, *cauza Miron c. Republicii Moldova*, *cauza Malai c. Republicii Moldova*, precum și *cauza Holomiov c. Republicii Moldova*.

Prin urmare, reiterând prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură

penală, instanța de apel a constatat deținerea lui Cvasiuc Nicolai, în condiții inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 CEDO, drepturi care rezultă din obligația statului de a asigura condițiile de detenție.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că la caz, în privința lui Cvasiuc Nicolai nu poate fi aplicat mecanismul compensator, urmare a faptului că acesta a executat pedeapsa penală stabilită lui pentru fapta prejudiciabilă pe care a săvârșit-o, acesta urmând a fi eliberat din detenție imediat dacă nu este deținut în baza altor hotărâri judecătorești sau alte temeuri legale, totodată fiindu-i explicat dreptul de a solicita despăgubiri în ordinea civilă, într-un proces civil aparte.

5. Avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului Cvasiuc Nicolai, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea calculării perioadei de deținere a lui Cvasiuc Nicolai, în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 CEDO, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința lui Cvasiuc Nicolai să fie recunoscute condițiile precare de detenție în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, pentru perioada 08 septembrie 2021 (data la care începe termenul de detenție în Penitenciarul nr. 13), până la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2022.

În argumentarea recursului menționează, că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea ce se referă la calcularea perioadei de detenție a lui Cvasiuc Nicolai, în Penitenciarul nr. 13, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție.

Astfel, susține că instanța de apel greșit a calculat doar perioada 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021, de deținere a lui Cvasiuc Nicolai în Penitenciarul nr.13, în calitate de prevenit cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, deoarece această perioadă de fapt este mai mare.

Prin urmare, partea apărării precizează că la caz, s-a solicitat instanței de judecată să constate încălcarea drepturilor lui Cvasiuc Nicolai privind condițiile de detenție conform alin. (5) art. 385 Cod de procedură penală, cu reducerea pedepsei pentru perioada 08 septembrie 2021 – prezent, cerere care a fost respinsă neîntemeiat de către instanța de apel.

În acest sens, consideră partea apărării că instanțele de fond nu au respectat dispozițiile art. 385 Cod de procedură penală, iar la pronunțarea sentinței, prima instanță urma să ia în considerație faptul că Cvasiuc Nicolai și apărătorul acestuia, au solicitat recunoașterea condițiilor precare de detenție contrare art. 3 CEDO, pentru întreaga perioadă, de la data de 08 septembrie 2021 – prezent.

De asemenea, indică faptul că ședința de pronunțare a deciziei instanței de apel, s-a desfășurat la data de 12 septembrie 2022, iar la aceeași dată a fost depusă și cererea apărătorului privind recunoașterea condițiilor precare de detenție contrare art. 3 CEDO, în privința lui Cvasiuc Nicolai, în Penitenciarul

nr.13, însă instanța de apel nu a ținut cont de această solicitare.

Consideră partea apărării că instanța de apel neîntemeiat a constatat o perioadă mai redusă pentru deținerea lui Cvasiuc Nicolai, în Penitenciarul nr. 13, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, doar pentru perioada 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021, în contextul în care la data pronunțării deciziei instanței de apel, inculpatul Cvasiuc Nicolae se afla în detenție la Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău. Or, instanța de apel urma să recunoască condițiile precare de detenție pentru perioada 08 septembrie 2021 și până la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel, și anume până la data de 12 septembrie 2022.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor, se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu perioada calculată în privința lui Cvasiuc Nicolae, pentru deținerea acestuia în condiții precare, contrar prevederilor art. 3 CEDO, temei care se subscrie pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Cvasiuc Nicolae, întrucât celelalte temeiuri de casare nominalizate în recurs, nu au fost motivate de către apărare, iar în

circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În sensul vizat, Colegiul penal atestă că în opinia părții apărării, instanța de apel greșit a constatat perioada de detenție în privința lui Cvasiuc Nicolai, în Penitenciarul nr. 13, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, și anume 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021, invocând faptul că instanța urma să constate de fapt această perioadă de detenție cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, din 08 septembrie 2021 până la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel – 12 septembrie 2022.

Însă, sub acest aspect, Colegiul penal reține că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că în privința lui Cvasiuc Nicolae, nu poate fi aplicat mecanismul compensator, deoarece acesta a executat pedeapsa penală stabilită pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pentru care în prezenta cauză penală a fost recunoscut vinovat și condamnat la 6 luni 15 zile închisoare, astfel stabilind perioada de deținere a inculpatului Cvasiuc Nicolae, în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, din 04 septembrie 2021 și până la 29 octombrie 2021.

Mai mult, instanța de recurs evidențiază faptul că anume din acest considerent, instanța de apel a dispus și eliberarea imediată din detenție a inculpatului Cvasiuc Nicolai, în legătură cu executarea pedepsei penale în prezenta cauză penală, precizând condiția – doar dacă inculpatul nu se deține în baza altor hotărâri judecătorești sau temeieri legale.

Potrivit art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Reieșind din prevederile legale precitate, aplicabile la caz, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a constatat deținerea lui Cvasiuc Nicolai în perioada 04 septembrie 2021 – 29 octombrie 2021, în Penitenciarul nr. 13, în calitate de prevenit, cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO, conform jurisprudenței CtEDO, art. 3 CEDO, circumstanțe asupra cărora instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal consideră necesar să menționeze că la pct. 37 din hotărârea CtEDO din 16 februarie 2010, în *cauza Albert vs. România*, Curtea a statuat că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare

argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că în speță nu au fost stabilite careva erori care ar justifica necesitatea casării deciziei contestate, care este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Cvasiuc Nicolai xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion